

Ideju centra direktore

Līvānos ir daudz idejām bagātu cilvēku. Citu vietu, kur strādāt, nevaru iedomāties, saka māksliniece

VEIKSMINIEKS

ANNA RANCĀNE

Kad atnācu uz šejieni strādāt, pirmajā laikā to tik gribējās, kā vērties Daugavas strauvē, uzreiz tāda fantastiska sajūta radās, domīgi saka Latgales mākslas un amatniecības centra direktore Ilze Griezāne (35). Tikai divu gadu laikā šī par *ES Phare 2000* programmas līdzekļiem uzburtā modernā būve grāfa Livena muižas vietā uz šaurās pussalas starp Daugavu un Dubnu kļuvusi par radošo ideju centru Līvānos. Te nepārtraukti ir rosība: darbojas amatnieki, notiek semināri, mainās mākslinieku izstādes, īstenojas trakas idejas, iesaistot dažāda vecuma un profesiju līvāniešus.

Ilze atzīst, ka centram ir palaimējies atrast sev vēl neaizņemtu nišu — nedublējot kultūras namu, piedāvāt iespēju iedzīvotājiem radoši izpausties.

Saskatīt citus Līvānus

«Man vēl tagad zvana pilsētnieki un prasa, vai tad šogad nebūs sniega figūru svētku? Tad man jāsaka — piedodiet, bet sniega taču maz,» smejas Ilze. Pagājušajā februārī, kad par sniega trūkumu nebija jāsūdzas, centra pagalmā tika sapsēti lieli sniega kluči, no kuriem tad jebkurš līvānietis varēja nākt un veidot, ko tikai sirds vēlas. Nākuši gan profesionāli mākslinieki, gan bērni un pensionāri.

Savukārt pavasarī ikviens varēja piedalīties fotoplenērā, kas veltīts pilsētas svētkiem.

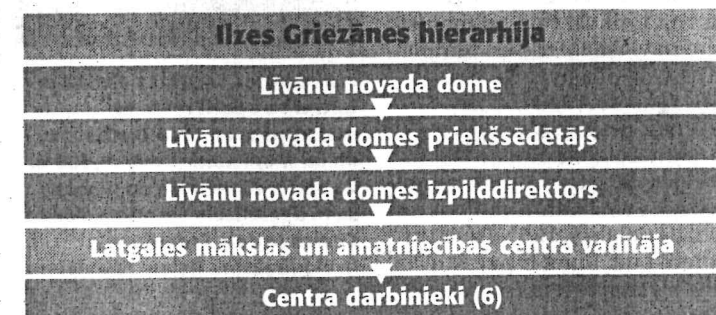
Centrs tik ātri kļuvis populārs arī tāpēc, ka Līvāni ir jauna pilsēta, te nav vecpilsētas, nav muzeja, tādu romantisku vietu, skvēriņu, kur atvest ciemiņus, domā Latgales mākslas un amatniecības centra direktore Ilze Griezāne. Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

Veselu mēnesi plenēra dalībnieki staigāja pa pilsētu, fotografējot to, ko steigā parasti nepamana. Noslēguma izstāde tā arī tika nosaukta — *Citi Līvāni*. Ilze spriež, ka centrs tik ātri

kļuvis populārs arī tāpēc, ka Līvāni ir jauna pilsēta, te nav vecpilsētas, nav muzeja, tādu romantisku vietu, skvēriņu, kur atvest ciemiņus. Tagad nākot uz šejieni apskatīt ekspozīciju

par amatniekiem Latgalē, paskatoties, kā strādā audējas, keramiķi un stikla pūtēji, periodiski tiekot rīkotas arī ievērojamu Latgales mākslinieku izstādes.

«Šī gaišā ideja pieder mūsu novada domei, centra projektu izstrādāja attīstības plānošanas speciāliste Laila Gercāne, un mēs bijām pārsteigti, ka tas uzreiz guva tādu atbalstu. Līvāni

ir pilsēta, kurā ir daudz radošu, idejām bagātu cilvēku, ja tikai naudas būtu vairāk. Mēs esam mazpilsēta, kura vienmēr cīnās ar naudas trūkumu,» saka Ilze. Tomēr citu vietu, kur dzīvot un strādāt, kā dzimtos Līvānos viņa nevar pat iedomāties.

Cilvēks savā vietā

Profesionālā māksliniece Ilze Griezāne centra vadību pārņēma pirms diviem gadiem, pirms tam bija izveidojusi savu individuālo uzņēmumu, kas nodarbojās ar dāvanu un mākslas priekšmetu tirdzniecību. No uzņēmējdarbības brīvā laikā gleznoja, strādāja mākslinieciskās noformēšanas un reklāmas jomā, organizēja Līvānu mākslinieku izstādes. «Laikam tāpēc man nebija sevišķi grūti te sākt darbu, jo kontakti jau bija nodibināti, cilvēki mani pazina, atbalstīja.»

Plašajā centrā darbinieku nav daudz, bez Ilzes te vēl strādā ekspozīcijas zāles krājumu glabātāja Anna Bogdāne, apkopēja, sētnieks, remontstrādnieks, kurinātājs.

Šogad tiek ieviesta jauna, ļoti vajadzīga štata vienība — kultūras tūrisma organizators, uz kuru jau pieteikušies trīs pretendenti. Ilze uzsver, ka

darbinieku joprojām pietrūkst, jo centra nosaukums vēsta, ka ir jāaptver visa Latgale, ko līvānieši vēl pagaidām nevar izdarīt.

«Amatniecība Latvijā šobrīd ir apdraudēta, tā iznīkst, jo cilvēki nevar izdzīvot, nodarbojoties tikai ar savu amatu. Bet tā taču ir milzīga vērtība, gluži kā mūsu tautasdziesmas. Pēdējais laiks to aizstāvēt, pasargāt, citādi nāksies atdzīvīnāt mākslīgi,» satraucas Ilze.

Centrā izveidota visu Latgales daiļamatnieku datu bāze, savākts bagātīgs vēsturisks materiāls par Latgales audējiem, šuvējiem, kurpniekiem, kulināriem, fotogrāfiem.

Ilzes sapnis ir izveidot nelielu amatniecības izstrādājumu veikaliņu un darbnīcas, kur jebkurš interesents varēs iemācīties aust, apgleznot zīdu un citas iemaņas.

«Es tik tiešām labi jutos. Ja cilvēks ir savā vietā, viņam parasti viss veicas it kā pats no sevis, bez lielas piepūles, uzrodas īstie cilvēki un īstās idejas istajā laikā. Tā ir arī šeit,» saka Ilze un aicina latgaliešu valodā nosūtīt bezmaksas pastkarti draugiem no Līvāniem. Arī tā bija ideja, kas nākusi no sirds un istajā laikā. ♦